

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

“Təsdiq edirəm”
Tədris məsələləri üzrə prorektor
vəzifəsini icra edən:
 dos. Zaur Məmmədov
“07” yanvar 2026-cı il

Fənn sillabusu

İxtisasın şifri və adı: 6006023 “Qida mühəndisliyi”

Fakültə: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Keyfiyyəti idarəetmə sistemləri (050635 – “Qida mühəndisliyi” ixtisası üzrə bakalavr hazırlığı üçün “Keyfiyyəti idarəetmə sistemləri” fənninin proqramı / I.Ə. Xəlilov, E.B. Fərzəliyev, – Bakı: AzTU. 2022. – 12 s.)

Kodu: İPF- B 16

Tədris ili: II(2025/2026)

Semestr: IV (Yaz)

Tədris yükü: Auditoriya saati - 45 (30 saat müəhazirə, 15 saat laboratoriya)

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

Auditoriya N:

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: B.m. Azər Calalov Aydın oğlu. m.Ülkər Rəşidova Şirzad qızı

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı: acalalov@list.ru. ulkrssidova@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç., 170-a, LDU-nun 1 saylı tədris binası

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas

1. Məmmədova E.H., Mirheydərova A.İ. 2 Keyfiyyətə nəzarət. Ali məktəblər üçün dərslik. Bakı – 2017
2. Mehdiyev M.İ., Keyfiyyətin idarə edilməsi. Ali məktəblər üçün dərslik. – Bakı.: Çarşıoğlu, 2007. – 208 s.
3. İmanov Ə.Ş. Keyfiyyətin idarə olunması: Dərs vəsaiti. – Bakı.: İqtisad Universiteti nəşriyyatı, 2007.
4. Aslanov Z.Y., Dadaşova K.S. Ümumi keyfiyyət menecmenti (Ali məktəblər üçün dərslik). Bakı: “İqtisad Universiteti” nəşriyyatı, 2019.-306 səh.
5. Məmmədov N.R., Ələkbərov E.B., Aslanov Z.Y., və b. Kvalimetriya və keyfiyyətin idarə edilməsi: Ali məktəblər üçün dərslik. T.e.d., prof. N.R. Məmmədovun redaktəsi ilə. Bakı: Elm, 2007.
6. Ponomaryov S.V., Mişşenko S.V., Belobraqin V.Y. Məhsulun keyfiyyətinin idarə edilməsi. Dərs vəsaiti. - /rus dilindən tərcümə. Bakı: «İqtisad Universiteti», nəşriyyatı, 2008!
7. Bəkirov A.Ş. ISO 9000 / ISO 14000 / OHSAS 18001 Beynəlxalq idarəetmə standartları. – Bakı.: Adiloğlu nəşriyyatı, 2006.

6.	Keyfiyyəti idarəetmənin yeni üsullarının, istehsal müəssisələrinə olan iqtisadi səmərəsinin hesablanması	2
7.	Müəssisə təmsalında "Keyfiyyət sistemlərinin sertifikatlaşdırılması"nın reallaşdırılması	2
8.	Müəssisə təmsalında "Keyfiyyət sistemlərinin sertifikatlaşdırılması"nın reallaşdırılması	
	Cəmi	15

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Tələbələr kursu bitirdikdən sonra ərzaq məhsullarının keyfiyyət sistemlərini, xidmətlərin sertifikatlaşdırılması qaydalarını, uyğunluğun qiymətləndirilməsi və texniki tənzimlənin tətbiqini bacarmalıdırlar.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar
- təqdimat və müzakirə
- qrup qiymətləndirilməsi
- debat

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Keyfiyyəti idarəetmə sistemlərinin yaradılması, fəaliyyətinin mahiyyəti, məqsəd, prinsipləri və funksiyalarına yiyələnmək.
- Ümumi keyfiyyəti idarəetmə konsepsiyasını həyata keçirmək üçün metod və texnologiyaları
- Keyfiyyəti idarəetmə üsullarını
- Keyfiyyət sistemləri üçün qanunvericilik və normativ bazası
- Keyfiyyət sistemlərinə beynəlxalq standartların tələbləri və keyfiyyət sistemləri üçün sertifikatlaşdırma proseduru
- Keyfiyyətin hüquqi problemləri

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Birinci kollokvium sualları.

1. Keyfiyyət anlayışının fəlsəfi və iqtisadi mahiyyəti.
2. Keyfiyyət problemlərinə müasir yanaşmasının formalaşması.
3. Keyfiyyəti idarəetmə sistemlərinin obyektləri və funksiyaları.
4. Keyfiyyət sistemlərinin tarixi inkişaf mərhələləri.
5. Məhsulun keyfiyyətinin idarə olunmasına sistemli yanaşmanın təkamülü.
6. Dünya təcrübəsində keyfiyyət sistemlərinin inkişafı.
7. KMS-in bazarda rəqabət üstünlükləri və imicə təsiri.
8. Müştəri məmnuniyyəti və loyallığının artırılmasında sistemin rolu..
9. KMS üzrə sənədlərin hazırlanması.
10. Beynəlxalq standartların (ISO 9001) tələblərinə uyğunluğun təmin edilməsi.

İkinci kollokvium sualları

1. Məhsulun keyfiyyəti rəqabət mübarizəsinin əsas aləti kimi.
2. Bazar payının qorunmasında keyfiyyət strategiyaları.
3. Keyfiyyət sisteminin struktur elementləri.

4. Keyfiyyətə zəmanət (Quality Assurance) anlayışı.
5. Rəhbərliyin keyfiyyət sahəsində öhdəlikləri.
6. Məhsulun yaradılma mərhələləri üzrə planlaşdırma.
7. Planların yerinə yetirilməsinə nəzarət mexanizmi.
8. TQM fəlsəfəsi və əsas prinsipləri.
9. İşçi heyətinin keyfiyyət proseslərinə cəlb edilməsi.
10. İnzibati-təşkilati idarəetmə üsulları.

XVI. İmtahan sualları :

1. Keyfiyyət anlayışının fəlsəfi və iqtisadi mahiyyəti.
2. Keyfiyyət problemlərinə müasir yanaşmasının formalaşması.
3. Keyfiyyəti idarəetmə sistemlərinin obyektləri və funksiyaları.
4. Keyfiyyət sistemlərinin tarixi inkişaf mərhələləri.
5. Məhsulun keyfiyyətinin idarə olunmasına sistemli yanaşmanın təkamülü.
6. Dünya təcrübəsində keyfiyyət sistemlərinin inkişafı.
7. KMS-in müəssisə daxili iqtisadi səmərəliliyi və xərclərin optimallaşdırılması.
8. KMS-in bazarda rəqabət üstünlükləri və imicə təsiri.
9. Müştəri məmnuniyyəti və loyallığının artırılmasında sistemin rolu..
10. Müəssisədə keyfiyyət siyasətinin və məqsədlərinin müəyyən edilməsi.
11. KMS üzrə sənədlərin hazırlanması.
12. Beynəlxalq standartların (ISO 9001) tələblərinə uyğunluğun təmin edilməsi.
13. Məhsulun keyfiyyəti rəqabət mübarizəsinin əsas aləti kimi.
14. ISO 9000 standartlarının tətbiqinin ixrac potensialına təsiri.
15. Bazar payının qorunmasında keyfiyyət strategiyaları.
16. Texniki nəzarət mərhələsindən sistemli idarəetməyə keçid.
17. Keyfiyyət sisteminin struktur elementləri.
18. İdarəetmənin sistemli prinsiplərinin mahiyyəti.
19. Keyfiyyət siyasəti və strategiyasının hazırlanması.
20. Keyfiyyətə zəmanət (Quality Assurance) anlayışı.
21. Rəhbərliyin keyfiyyət sahəsində öhdəlikləri.
22. Müəssisə daxilində keyfiyyət planlarının təsnifatı.
23. Məhsulun yaradılma mərhələləri üzrə planlaşdırma.
24. Planların yerinə yetirilməsinə nəzarət mexanizmi.
25. TQM fəlsəfəsi və əsas prinsipləri.
26. İşçi heyətinin keyfiyyət proseslərinə cəlb edilməsi.
27. Təşkilatda "Keyfiyyət dairələri" və onların rolu.
28. İnzibati-təşkilati idarəetmə üsulları.
29. İqtisadi stimullaşdırma və keyfiyyət xərcləri.
30. Texnoloji və statistik üsulların vəhdəti.
31. Keyfiyyət sahəsində beynəlxalq və milli mükafatlar (E. Deminq, Avropa mükafatı).
32. Keyfiyyətin təhlili üçün Pareto diaqramı.
33. Səbəb-nəticə əlaqələrinin təhlili: İsikava diaqramı.
34. Nəzarətin məqsədi və texniki təminatı.
35. Giriş nəzarəti, əməliyyat nəzarəti və yekun nəzarət.
36. Texniki nəzarət şöbələrinin (TNŞ/OTK) fəaliyyəti.
37. Sertifikatlaşdırmanın tarixi və beynəlxalq əhəmiyyəti.
38. ISO 9000 standartlarına uyğunluğun sertifikatlaşdırılması.

39. Keyfiyyət sistemlərinin auditinin aparılması
40. Sertifikatlaşdırma üçün müraciət və ilkin qiymətləndirmə.
41. Müəssisədə aparılan auditin mərhələləri.
42. Uyğunsuzluqların müəyyən edilməsi və aradan qaldırılması.
43. Sertifikatın verilməsi və qeydiyyatı.
44. Sertifikatlaşdırılmış sistem üzərində inspeksiya nəzarəti.
45. Azərbaycanda sertifikatlaşdırmanın hüquqi əsasları.

Keyfiyyəti idarəetmə sistemləri” fənninin sillabusu **6006023** “Qida mühəndisliyi” ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus “Texnologiya və texniki elmlər” kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq olunmuşdur (07 yanvar 2026-cı il 05 sayılı protokol).

Fənn müəllimi:

baş müəllim. A.A. Calalov

müəllim. Ü.Ş. Rəşidova

Kafedra müdiri:

dos. R.F. Əliyev